

Stečaj nad prezaduženom ostavinom prema slovenskom pravu i (ne)odgovornost za dugove ostavitelja

Hana Hobljaj

Zbog sve češće prezaduženosti građana, a nakon njihove smrti i nasljeđivanja njihove ostavinske imovine, nasljednici se, kako ne bi odgovarali za dugove ostavitelja, odriču nasljedstva. Ukoliko se nasljednici ipak prihvate nasljedstva, oni odgovaraju za ostaviteljeve dugove cijelom svojom imovinom do visine vrijednosti naslijeđene imovine. Nasljednik je dužan podmiriti potraživanje svakog ostaviteljeva vjerovnika koji to od njega zahtijeva sve do trenutka kada je visina podmirenog dugovanja ostavitelja dosegla vrijednost naslijeđene imovine, što dovodi do toga da se namiruju oni vjerovnici koji prvi zahtijevaju ispunjenje obveze. Zbog neravnopravnog položaja ostaviteljevih vjerovnika prema odredbama nasljednog prava, zakonodavac Republike Slovenije uveo je institut stečaja nad prezaduženom ostavinom prema kojem se svi vjerovnici namiruju iz stečajne mase istovremeno i u jednakim dijelovima, odnosno razmjerno. Uveden je i novi institut stečaja nad ostavinom bez nasljednika koji pokreću isključivo ostaviteljevi vjerovnici, a Republika Slovenija u potpunosti je oslobođena odgovornosti za ostaviteljeve dugove ukoliko ostavina prijeđe u njezino vlasništvo.

Ključne riječi: *stečaj, ostavina, prezadužena ostavina, vjerovnici, nasljednici, stečajni postupak*

1. UVOD

U uvjetima gospodarske i ekonomske krize sve je više fizičkih osoba koje su prezadužene, tj. koje nisu sposobne podmiriti sve financijske obveze prema svojim vjerovnicima. U takvim uvjetima postavlja se pitanje kakav je položaj vjerovnika nakon smrti dužnika, odnosno na koji će se način naplatiti vjerovnici nakon smrti prezaduženog dužnika. Problematika naplate vjerovnika od nasljednika u različitim je državama različito uređena.

Zbog neravnopravnog položaja vjerovnika u slučaju smrti prezaduženog ostavitelja zakonodavac Republike Slovenije 2008. godine uveo je u slovenski pravni sustav institut stečaja nad ostavinom. Stečaj nad ostavinom uređen je Zakonom o

financijskom poslovanju, postupcima zbog insolventnosti i prisilnom prestanku (dalje ZFPPIPP)¹, koji je bio usvojen 2007. godine, a počeo se primjenjivati 2008. godine s time da je nakon toga više puta izmijenjen. ZFPPIPP je uveo nove pravne institute, i to osobni stečaj i stečaj nad ostavinom, koji postojećim Zakonom o prisilnoj naplati, stečaja i likvidaciji² nisu bili uređeni, budući da taj zakon

¹ Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, Službeni list RS, br. 13/14 – službeno pročišćeni tekst, 10/15 – popr., 27/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – odl. US, 63/16 – ZD-C, 54/18 – odl. US, 69/19 – odl. US, 74/20 – odl. US i 85/20 – odl. US. Prijevod na hrvatski jezik je Zakon o financijskom poslovanju, postupcima zbog insolventnosti i prisilnom prestanku.

² Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, Službeni list RS, br. 67/93, 25/97 – ZJSRS, 39/97, 1/99 – ZNIDC, 52/99, 42/02 – ZDR, 58/03 – ZZK-1 i 126/07 – ZFPPIPP. Prijevod na hrvatski jezik je Zakon o prisilnoj naplati, stečaju i likvidaciji.

uređuje stečaj pravne osobe i stečaj trgovca pojedinca.³ Odredbe o stečaju nad prezaduženom ostavinom bez nasljednika, odnosno prezaduženom ošasnom ostavinom, od 2016. godine u većoj su mjeri propisane Zakonom o nasljeđivanju Republike Slovenije (dalje ZNRS)⁴, a u tom su dijelu prestale vrijediti odredbe ZFPPIPP-a.⁵ Prema tome, za stečaj nad prezaduženom ostavinom u Republici Sloveniji primjenjuju se dva zakona usporedno, i to ZFPPIPP i ZNRS.

Prema odredbama članka 142. ZNRS-a, nasljednici za dugove ostavitelja odgovaraju *pro vitribus hereditas*, znači svom svojom imovinom, ali samo do visine vrijednosti naslijeđenog dijela. Međutim time nije određeno kojim će redoslijedom nasljednik podmirivati dugove ostavitelja, pa tako nasljednik može sam odlučiti kojem će vjerovniku i u kojoj visini podmiriti potraživanja. Prema tome, nasljednik može nekim vjerovnicima, po svom izboru, podmiriti potraživanje u cijelosti, a drugima ni djelomično, pa stoga neki vjerovnici mogu doći u nepovoljniji položaj u odnosu na druge vjerovnike. Kako bi se prema svim vjerovnicima postupalo jednako, slovenski zakonodavac uveo je institut stečaja nad prezaduženom ostavinom.⁶

Odredbama članaka 414. do 418. ZFPPIPP-a propisan je postupak stečaja ostavine, koji se vodi kako bi se svi vjerovnici namirili istovremeno i u jednakim dijelovima.⁷ Time je u slovenskom pravnom sustavu načelo *prior tempore potior iure*, tj. „prvi u vremenu, jači u pravu“, zamijenjeno načelom *par condicio creditorum*, na temelju kojeg se vjerovnici namiruju iz ostavinske imovine istovremeno i jednakomjerno.⁸

Ukoliko se radi o ošasnoj ostavini, tj. ostavini bez nasljednika, tada ostavina prelazi u vlasništvo Republike Slovenije, ali ukoliko je ostavitelj ostavio dugove koji prelaze vrijednost ostavine, tada se radi o prezaduženoj ostavini bez nasljednika na koju se primjenjuju odredbe članaka 9., 142.a. i

142.b. ZNRS-a. Prema navedenim odredbama ZNRS-a ostaviteljevi vjerovnici moraju pokrenuti stečajni postupak i zatražiti prijenos ostavine u stečajnu masu iz koje će se naplatiti, jer Republika Slovenija ne odgovara za dugove ostavitelja.

2. ODGOVORNOST NASLJEDNIKA

U Republici Sloveniji odgovornost nasljednika za ostaviteljeve dugove uređena je odredbama ZNRS-a, dok je sam stečajni postupak nad ostavinom uređen odredbama ZFPPIPP-a. Prema odredbi članka 132. ZNRS-a ostaviteljeva imovina u času ostaviteljeve smrti *ipso iure* prelazi na nasljednike. Radi se o univerzalnoj sukcesiji kojom nasljednici u trenutku ostaviteljeve smrti postaju sveopći pravni slijednici ostavitelja te na njih prelaze kako prava tako i obveze ostavitelja.⁹

Prema odredbama članka 142. ZNRS-a nasljednici odgovaraju za dugove ostavitelja do visine vrijednosti naslijeđene imovine, a ukoliko postoji više nasljednika, svi solidarno odgovaraju do visine njihova nasljednog dijela, što znači da se ostaviteljevi dugovi dijele između nasljednika razmjerno njihovim nasljednim dijelovima.¹⁰ Budući da je odgovornost nasljednika za ostaviteljeve dugove ograničena samo prema visini, ali ne i prema vrsti imovine, nasljednik odgovara za dugove ostavitelja ne samo naslijeđenom imovinom već svom svojom imovinom, tj. i onom imovinom koju je imao u vlasništvu prije nasljedstva. Prema tome, radi se o odgovornosti po načelu *pro viribus hereditatis*, što znači vrijednosno ograničenu, a predmetno neograničenu odgovornost.¹¹

Ukoliko nasljednik ima svoje vjerovnike te je i sam zadužen, tada na temelju odredbe 143. ZNRS-a ostaviteljevi vjerovnici mogu u roku od tri mjeseca od otvaranja nasljedstva zatražiti odvajanje ostavine od imovine nasljednika – *separatio bonorum*. U tom slučaju nasljednik ne može raspolagati naslijeđenom imovinom niti se njegovi vjerovnici mogu naplatiti iz te imovine, dok se ostaviteljevi vjerovnici koji su zatražili odvajanje ostavine mogu naplatiti samo iz odvojene ostavinske imovine, a ne i iz ostale imovine nasljednika.¹² Kod odvajanja ostavine nasljednici odgovaraju za ostaviteljeve dugove po

3 Balažić, Vladimir. 2013. *Vpliv stečajnega postopka na pravdni postopek*. Odvetnik. Revija Odvetniške zbornice Slovenije. Ljubljana. br. 59. Str. 8.

4 Zakon o dedovanju, Službeni list RS, br. 15/76, 23/78, Službeni list RS, br. 13/94 – ZN, 40/94 – odl. US, 117/00 – odl. US, 67/01, 83/01 – OZ, 73/04 – ZN-C, 31/13 – odl. US i 63/16. Prijevod na hrvatski jezik je Zakon o nasljeđivanju.

5 Čl. 18. Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dedovanju – ZD-C, Službeni list RS, br. 63/16. Prijevod na hrvatski jezik je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nasljeđivanju.

6 Horvat Pogorelec, Mirjana. 2016. *Zadolžena zapušćina*. Maribor. Str. 114. <https://dk.um.si/Dokument.php?id=107671> (pristupljeno 10. 12. 2020.).

7 Čl. 415. ZFPPIPP.

8 Bodul, Dejan. 2020. *O proširivanju nadležnosti javnih bilježnika: novo reguliranje položaja prezadužene ostavine*. Informator. Zagreb. <https://informator.hr/strucni-clanci/o-prosirivanju-nadleznosti-javnih-biljeznika-novo-reguliranje-polozaja-prezaduzene-ostavine> (pristupljeno 12. 12. 2020.).

9 Borsellino, Filip. 2018. *Prezadložena zapušćina in stečaj zapušćine*. Ljubljana. Str.4. <https://repozitorij.uni-lj.si/Dokument.php?id=109998&lang=slv> (pristupljeno 15. 12. 2020.).

10 *Ibid* str. 7.

11 Žnidaršič Skubic, Viktorija. 2017. *Problematika zadolžene zapušćine – separatio bonorum*. Ius info. <https://www.iusinfo.si/medijisko-sredisce/dnevne-novice/202878> (pristupljeno 20. 12. 2019.).

12 Belaj, Vlado; Gavella, Nikola. 2008. *Nasljedno pravo*. Narodne novine. Zagreb. Str 275.

načelu *cum viribus hereditatis* jer se radi o vrijednosnom i predmetnom ograničenju odgovornosti, a odgovaraju samo ostavinskom imovinom.¹³

Međutim oni ostaviteljevi vjerovnici koji nisu zatražili odvajanje ostavine i dalje se mogu naplatiti prema općem pravilu o odgovornosti nasljednika, što znači da će nasljednik odgovarati naslijedeno imovinom koja će ostati nakon namirenja onih vjerovnika koji su zatražili odvajanje ostavine, kao i svojom imovinom, ali samo do visine vrijednosti naslijedene imovine.¹⁴ Prema odredbama nasljednog prava, ostaviteljevi vjerovnici mogu zatražiti namirenje svojih potraživanja od nasljednika putem parnice ili ovrhe.

Iako ostavina u trenutku ostaviteljeve smrti prelazi na nasljednike, nasljednici imaju mogućnost sami odlučiti žele li biti nasljednicima ili ne. Ukoliko osoba ne želi biti nasljednikom, tada daje nasljedničku izjavu kojom se odriče nasljedstva te se slijedom toga smatra da nikada nije ni bila nasljednikom, pa stoga ni ne odgovara za dugove ostavitelja.¹⁵ Odricanjem od nasljedstva nasljednik se oslobađa bilo kakve odgovornosti za ostaviteljeve dugove.

2.1. Usporedbenopravno uređenje u Republici Hrvatskoj

Odgovornost nasljednika za ostaviteljeve dugove u Republici Hrvatskoj nasljednim je pravom uređena vrlo slično kao u Republici Sloveniji. Na temelju odredbe članka 5. Zakona o nasljeđivanju Republike Hrvatske (dalje ZNRH)¹⁶, nasljednici su univerzalni pravni sljednici ostavitelja te na nasljednike ostavina prelazi *ipso iure* u trenutku ostaviteljeve smrti.¹⁷ Nasljednik odgovara za ostaviteljeve dugove do visine naslijedene imovine, međutim na temelja članka 139. stavka 3. ZNRH-a u Hrvatskoj sud pazi na visinu vrijednosti naslijedene imovine i na vrijednost podmirenih ostaviteljevih dugova od strane nasljednika samo po prigovoru nasljednika.¹⁸ Ukoliko postoji više sunasljednika, svi solidarno odgovaraju za dugove ostavitelja do visine vrijednosti svog nasljednog dijela.¹⁹

Prema tome, u Republici Hrvatskoj nasljednici ta-

koder odgovaraju po načelu *pro viribus hereditatis*, tj. i svom svojom imovinom, a ne samo naslijedeno, ali samo do visine vrijednosti naslijedene imovine.²⁰ Međutim nasljednik može favorizirati određene vjerovnike te potpunom isplatom nekih vjerovnika oštetiti ostale, jer odgovara samo do visine vrijednosti naslijedene imovine i ne mora namirivati vjerovnike određenim redoslijedom. Stoga u Republici Hrvatskoj vrijedi načelo *prior tempore prior iure* te nasljednik može u potpunosti namiriti potraživanja određenih vjerovnika, dok se drugi vjerovnici neće imati iz čega naplatiti jer je sva vrijednost ostavine do koje odgovara nasljednik iskorištena.²¹ Prema tome, nasljednikova odgovornost za ostaviteljeve dugove prestaje i nasljednik može ostaviteljevim vjerovnicima odbiti ispuniti potraživanja jer je njegova odgovornost iscrpljena.²²

Na temelju članka 140. ZNRH-a ostaviteljevi vjerovnici mogu zatražiti odvajanje ostavine od nasljednikove imovine ako dokažu vjerojatnost kako postoji opasnost da se neće moći naplatiti ukoliko ne dođe do odvajanja ostavine. Ostaviteljevi vjerovnici mogu zatražiti odvajanje ostavine u roku od tri mjeseca od otvaranja nasljedstva te se u tom slučaju samo ti vjerovnici mogu namiriti iz odvojene ostavine, s time da se više ne mogu namiriti iz ostale imovine nasljednika.²³ Ostaviteljevi su vjerovnici kroz *separatio bonorum* zaštićeni na način da se nasljednikovi vjerovnici ne mogu naplatiti iz ostavinske imovine niti nasljednik može raspolagati naslijedeno imovinom sve dok se ostaviteljevi vjerovnici koji su zatražili odvajanje ostavine ne namire iz te imovine.²⁴

Ako je ostavitelj bio nasljednikov dužnik, tada prilikom nasljeđivanja dolazi do sjedinjenja i obveza prestaje na temelju članka 207. Zakona o obveznim odnosima (dalje ZOO)²⁵, jer nasljednik sjedinjenjem postaje i dužnik i vjerovnik.²⁶ Međutim kod *separatio bonorum* dolazi do razdvajanja pravnog položaja nasljednika i on može svoju tražbinu prema ostavitelju kao dužniku namiriti iz ostavinske imovine, tj. iz stvari i prava koja su bila ostaviteljeva.²⁷

Prema hrvatskom nasljednom pravu nasljednici se također mogu izjavom o odricanju od nasljedstva odreći nasljedstva koje im pripada te se time

13 Žnidaršič Skubic, Viktorija. *Loc. cit.* (bilj. 11).

14 Borsellino, Filip. *Op. cit.* (bilj. 9) str. 9.

15 Čl. 142. st. 2. ZNRS.

16 Zakon o nasljeđivanju NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15, 14/19.

17 U Republici Hrvatskoj također je odredbom čl. 5. st. 2. ZNRH-a određeno da ostaviteljevom smrću na nasljednike prelazi ostaviteljeva ostavina, čime ona postaje nasljednikovim nasljedstvom, odnosno ostavina prelazi na nasljednike *ipso iure*.

18 Kontrec, Damir; Matko-Ručđjak, Jožica; Sessa, Đuro. 2015. *Zakon o nasljeđivanju s komentarima, poveznicama, sudskom praksom, prilogima, primjerima i abecednim kazalom pojmova*. Organizator. Zagreb. Str. 170–172.

19 Čl. 139. st. 4. ZNRH.

20 Klarić, Petar; Vedriš, Martin. 2008. *Gradansko pravo*. Narodne novine. Zagreb. Str. 713.

21 Bodul, Dejan. *Loc. cit.* (bilj. 8).

22 Belaj, Vlado; Gavella, Nikola. *Op. cit.* (bilj. 12) str. 266–267.

23 Klarić, Petar; Vedriš, Martin. *Loc. cit.* (bilj. 20).

24 Čl. 140. st. 2. ZNRH.

25 Zakona o obveznim odnosima, NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18.

26 Kačer, Hrvoje; Radolović, Aldo; Slakoper, Zvonimir. 2006. *Zakon o obveznim odnosima s komentarom*. Poslovni zbornik. Zagreb. Str. 229.

27 Belaj, Vlado; Gavella, Nikola. *Op. cit.* (bilj. 12) str. 276.

osloboditi svake odgovornosti za ostaviteljeve dugove prema vjerovnicima.²⁸

3. STEČAJNI POSTUPAK NAD PREZADUŽENOM OSTAVINOM

Prema odredbama nasljednog prava, ostaviteljevi vjerovnici nisu stranke u ostavinskom postupku te ne mogu ostvarivati svoja potraživanja u ostavinskom postupku, već u parničnom ili ovršnom postupku, i to protiv nasljednika, a ne protiv ostavinske mase.²⁹ Uvođenjem instituta stečajnog postupka protiv prezadužene ostavine ostaviteljevi su vjerovnici, uz mogućnost ostvarivanja svojih potraživanja u parničnom postupku i putem instituta odvajanja ostavine, dobili novu mogućnost naplate potraživanja putem stečajnog postupka nad ostavinom.

Postupak stečaja nad ostavinom ureden je odredbama članka 414. do 418. ZFPPIPP-a, dok se prema članku 416. ZFPPIPP-a *mutatis mutandis* primjenjuju i ostale odredbe navedenog zakona. Prema odredbi članka 415. ZFPPIPP-a, svrha vođenja stečajnog postupka nad ostavinom jest razmjerno namirenje vjerovnika, odnosno to da svi ostaviteljevi vjerovnici namire svoja potraživanja iz stečajne mase istovremeno i u jednakim dijelovima.

3.1. Prethodni postupak

Postupak stečaja nad ostavinom sastoji se od prethodnog postupka i glavnog postupka.³⁰ U prethodnom postupku utvrđuje se jesu li ispunjene procesnopravne i materijalnopravne pretpostavke potrebne za provođenje glavnog postupka.³¹ Procesne pretpostavke jesu pasivna i aktivna legitimacija te plaćanje predujma i sudske takse.³² Na temelju odredbe članka 414. st. 1. ZFPPIPP-a postupak stečaja ostavine može se voditi nad ostavinom svake umrle fizičke osobe, tj. nad ostavinom svakog ostavitelja. Prema tome, pasivna procesna legitimacija za vođenje postupka stečaja nad ostavinom postoji ako je fizička osoba koja je umrla ostavila ostavinu te ako je u trenutku smrti imala u Republici Sloveniji prebivalište ili boravište, odnosno ako se ostavinska imovina nalazila na području Republike Slovenije.³³

Postupak stečaja nad ostavinom može se pokrenuti i provoditi isključivo na temelju podnošenja pri-

jedloga od strane ovlaštenog predlagatelja, a ne i po službenoj dužnosti.³⁴ Za pokretanje postupka stečaja nad ostavinom aktivno su procesno legitimirani ostaviteljevi nasljednici, vjerovnici i Javni jamstveni, uzdržavajući i invalidski fond Republike Slovenije. Nasljednik može pokrenuti postupak stečaja nad ostavinom podnošenjem prijedloga za otvaranje stečajnog postupka ukoliko je ostavina opterećena dugovima ostavitelja.³⁵ Postavlja se pitanje tko je ovlašten pokrenuti postupak stečaja nad ostavinom ako postoji više nasljednika, odnosno jesu li svi nasljednici skupa dužni zajedničkim prijedlogom pokrenuti postupak. Stajalište je pravne prakse da ovlaštenje za pokretanje postupka stečaja nad ostavinom ima svaki od sunasljednika pojedinačno.³⁶ Nadalje, prijedlog za pokretanje postupka stečaja nad ostavinom može podnijeti ostaviteljev vjerovnik koji dokaže postojanje potraživanja prema ostavitelju i okolnost da je potraživanje do ostavitelja dospjelo prije više od dva mjeseca.³⁷ Postupak stečaja nad ostavinom može prijedlogom pokrenuti i Javni jamstveni, uzdržavajući i invalidski fond Republike Slovenije pod uvjetom da učini vjerojatnim postojanje potraživanja radnika prema ostavitelju i da su ta potraživanja dospjela prije više od dva mjeseca.³⁸

Predlagatelj koji je podnio prijedlog za pokretanje postupka stečaja nad ostavinom na temelju članka 233. ZFPPIPP-a dužan je predumiti početne troškove potrebne za vođenje postupka i platiti sudsku pristojbu.³⁹

Materijalnopravna pretpostavka za pokretanje postupka stečaja nad ostavinom jest insolventnost dužnika. Na temelju članka 14. stavka 1. ZFPPIPP-a insolventnim se smatra onaj dužnik koji dulje vrijeme nije sposoban podmirivati sve svoje dospjele obveze ili koji postane dugoročno nesposoban za plaćanje. Smatra se da je dužnik postao dugoročno nesposoban za plaćanje, odnosno prezadužen, ako je vrijednost njegove imovine manja od njegovih obveza.⁴⁰ Prema navedenom, prijedlog za pokretanje postupka stečaja nad ostavinom predlagatelj može podnijeti samo ukoliko je ostavina prezadužena.

Sud će, nakon što su ispunjene sve procesnopravne i materijalnopravne pretpostavke, donijeti rješenje kojim se otvara stečajni postupak, a vjerovnike

28 Čl. 130. i čl. 139. st. 2. ZNRH.

29 Borsellino, Filip. *Op. cit.* (bilj. 9) str. 6.

30 Čl. 49. st. 1. ZFPPIPP.

31 Borsellino, Filip. *Op. cit.* (bilj. 9) str. 20.

32 Horvat Pogorelec, Mirjana. *Op. cit.* (bilj. 6) str. 120.

33 Čl. 414. st. 2. ZFPPIPP.

34 Čl. 49. st. 2. i čl. 230. ZFPPIPP.

35 Čl. 416. st. 4. toč. 1. u svezi s čl. 231. toč. 1. ZFPPIPP.

36 Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Sodba II Ips 564/2004 od 17.01.2007. godine. <http://www.sodisce.si/vsrs/odlocitve/10673/> (pristupljeno 3. 12. 2020.).

37 Čl. 416. st. 4. toč. 2. u svezi s čl. 231. toč. 3. ZFPPIPP.

38 Čl. 416. st. 4. toč. 2. u svezi s čl. 231. toč. 4. ZFPPIPP.

39 Borsellino, Filip. *Op. cit.* (bilj. 9) str. 21.

40 Čl. 14. st. 3. ZFPPIPP.

će o tome obavijestiti objavom oglasa na internet-skim stranicama Ajpesa.^{41 42}

3.2. Glavni postupak

Članak 417. stavak 1. ZFPPIPP-a određuje da su stranke glavnog postupka stečaja nad ostavinom svi nasljednici, osim onih koji su se odrekli nasljedstva, vjerovnici koji su u zakonskim rokovima obavili radnje potrebne za ostvarenje potraživanja u postupku stečaja nad ostavinom te vjerovnici koji su zakasnili u roku poduzeti potrebne radnje za ostvarenje potraživanja u postupku stečaja nad ostavinom ako je njihovo potraživanje priznato.⁴³ Prema tome, vjerovnik koji u zakonskom roku od tri mjeseca od objave oglasa o početku postupka ne prijavi svoje potraživanje, ne gubi pravo biti stranakom u postupku ukoliko su njegovo potraživanje nasljednici priznali.⁴⁴

Otvaranjem stečajnog postupka prestaje vjerovnikovo pravo potraživanja prema nasljedniku, jer to pravo prelazi na stečajnog upravitelja.⁴⁵ U glavnom postupku stečaja nad ostavinom oblikuje se stečajna masa koja se sastoji od imovine stečajnog dužnika koja će se u stečajnom postupku unovčiti kako bi se mogli namiriti troškovi stečajnog postupka i potraživanja vjerovnika.^{46 47} Članak 418. ZFPPIPP-a upućuje na primjenu članka 224. st. 2. ZFPPIPP-a prema kojem u stečajnu masu u postupku stečaja nad ostavinom ulazi imovina koja je stečena unovčenjem i upravljanjem stečajne mase te imovina koja je stečena pobijanjem pravnih radnji ostavitelja.⁴⁸ Nadalje, u stečajnu masu spadaju i potraživanja prema nasljednicima na temelju njihove odgovornosti za ostaviteljeve dugove prema odredbi članka 142. ZNRS-a ukoliko je ostavinski postupak okončan.⁴⁹ Ukoliko ostavinski postupak nije još okončan, tada u stečajnu masu spada ostavinska imovina koja je odvojena od imovine nasljednika na temelju članka 143. ZNRS-a.⁵⁰ Prema navedenom, ako vjerovnici nisu tražili odvajanje ostavine, stečajnu masu činit će i potraživanja prema nasljedniku za koja nasljednik odgovara cijelom svojom imovinom do visine vri-

jednosti naslijeđene imovine.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis priznatih potraživanja, utvrditi koja imovina ulazi u stečajnu masu i njezinu vrijednost, a nakon toga unovčiti stečajnu masu.⁵¹ Nakon unovčenja ostavinske mase obaviti će se konačna raspodjela.⁵² Člankom 415. ZFPPIPP-a određena je svrha stečajnog postupka nad ostavinom, a to je da se svi vjerovnici naplate iz stečajne mase istovremeno i u jednakim dijelovima. Međutim namjera zakonodavca vjerovatno je bila ta da se vjerovnici naplate razmjerno, ovisno o tome kolika je visina potraživanja u odnosu na stečajnu masu.⁵³

Stečajni će upravitelj u roku od mjesec dana od konačne raspodjele stečajne mase donijeti završno izvješće na temelju kojeg će sud odmjeriti nagradu stečajnom upravitelju te donijeti rješenje o okončanju postupka stečaja nad ostavinom.⁵⁴

Ukoliko je vrijednost stečajne mase neznatna, odnosno nedovoljna za podmirenje samih troškova postupka stečaja nad ostavinom, tada će sud na temelju prijedloga stečajnog upravitelja donijeti rješenje o okončanju postupka bez raspodjele stečajne mase vjerovnicima.⁵⁵ Vrijednost ostavinske imovine, odnosno stečajne mase koja je nedostatan za podmirenje vjerovnikovih potraživanja, upotrijebit će se za podmirenje stečajnih troškova. U takvim situacijama vidljivo je koliko je važan predujam troškova postupka stečaja nad ostavinom.

3.3. Usporedbenopravno uređenje u Republici Hrvatskoj

U Republici Hrvatskoj zakonodavac nije posebno predvidio institut stečajnog postupka nad ostavinom. Međutim najbliži pravni institut u Republici Hrvatskoj koji bi se eventualno mogao usporediti sa stečajem ostavine propisan je odredbama članka 59.b. Zakona o stečaju potrošača⁵⁶, koji uređuje kako će se postupati ako je smrt potrošača nastupila nakon otvaranja postupka stečaja potrošača.

Hoće li se postupak stečaja potrošača nastaviti ili on ne ovisi o fazi u kojoj se postupak stečaja nalazi u trenutku smrti potrošača?⁵⁷ Slijedom navedenoga, stečajni postupak nastaviti će se voditi nad stečajnom masom samo ukoliko je smrt potrošača

41 AJPES – Agencija za javnopravne evidencije in storitve, prijevod na hrvatski je Agencija za javnopravne evidencije i usluge.

42 Borsellino, Filip. *Op.cit.* (bilj. 9) str. 24.

43 Kunšek, Mojca. 2013. *Po noveli ZFPPIPP-E tudi spremembe pri obravnavi stečaja zapuščine*. FinD-INFO. <https://www.findinfo.si/medijsko-sredisce/v-srediscu/100928> (pristupljeno 1. 12. 2020.).

44 Čl. 59. st. 2. ZFPPIPP.

45 Više sodišče v Ljubljani. VSL sklep Cst 519/2014 od 18.11.2014. godine. <http://sodisce.si/vislj/odlocitve/2015081111385770/> (pristupljeno 3. 12. 2020.).

46 Horvat Pogorelec, Mirjana. *Op.cit.* (bilj 6.) str. 124.

47 Čl. 224. st. 1. ZFPPIPP.

48 Čl. 224. st. 2. u svezi s čl. 418. i čl. 416. st. 2. toč. 2. ZFPPIPP.

49 Čl. 418. st. 1. toč. 1. ZFPPIPP.

50 Čl. 418. st. 1. toč. 2. ZFPPIPP.

51 Čl. 320. ZFPPIPP.

52 Horvat Pogorelec, Mirjana. *Op. cit.* (bilj 6.) str. 127.

53 Zupančič, Karel; Žnidaršič Skubic, Viktorija. 2009. *Dedno pravo*. Uradni list. Ljubljana. Str. 240.

54 Čl. 375. ZFPPIPP.

55 Čl. 378. ZFPPIPP.

56 Zakon o stečaju potrošača NN 100/15, 67/18.

57 Baran, Nevenka; Hrastinski Jurčec, Ljiljana; Marković, Nevenka. 2019. *Stečaj potrošača*. Pravosuđna akademija. Zagreb. Str. 30. <http://pak.hr/cke/obrazovni%20materijali/Stec%CC%8Caj%20potros%CC%8Cac%CC%8Ca.pdf> (pristupljeno 18. 12. 2020.).

nastupila nakon donošenja rješenja o otvaranju postupka stečaja potrošača, a otvoreni postupak stečaja se provodi.⁵⁸ Stečajna masa nad kojom će se provoditi stečajni postupak može biti nositelj prava vlasništva i drugih stvarnih prava, a također se u ime i za račun stečajne mase mogu voditi sporovi, osim ako Zakonom o stečaju potrošača ili Stečajnim zakonom⁵⁹ nije drukčije određeno.⁶⁰ Nakon provedenog stečajnog postupka sud će rješenjem o zaključenju postupka stečaja odrediti da se eventualni ostatak stečajne mase prenese u ostavinsku masu iza pokojnog potrošača, koju nasljeđuju ostaviteljevi nasljednici.⁶¹

Ukoliko nastupi smrt potrošača prije donošenja rješenja o otvaranju postupka stečaja potrošača, tada će se stečajni postupak obustaviti, a imovina potrošača prenijet će se u ostavinsku masu.⁶² Ako pak potrošač umre u razdoblju provjere ponašanja potrošača, povjerenik je dužan raspodijeliti potrošačevu imovinu prema završnom diobnom popisu.⁶³

U Republici Hrvatskoj, za provođenje postupka stečaja potrošača isključivo je stvarno i mjesno nadležan općinski sud prema prebivalištu potrošača, a prvostupanjski postupak provodi sudac pojedinac.⁶⁴ Prema tome, nadležnost je jednaka kao i u Republici Sloveniji, gdje postupak stečaja nad ostavinom provodi okružni sud koji je istog stupnja i jednakih nadležnosti kao općinski sud u Hrvatskoj.

Prema navedenom, u Republici Hrvatskoj stečaj nad imovinom pokojnog potrošača može se nastaviti jedino ako je stečajni postupak bio pokrenut prije njegove smrti, pa stoga ni vjerovnici ni nasljednici ne mogu nakon smrti ostavitelja pokrenuti postupak stečaja nad ostavinom ostavitelja.

4. STEČAJ NAD OŠASNOM OSTAVINOM

Stečaj nad ostavinom koja nema nasljednika, odnosno stečaj nad ošasnom ostavinom, od 2016. godine u Republici Sloveniji u glavnini je uređen odredbama članaka 9, 142.a. i 142.b. ZNRS-a, budući da su donošenjem izmjena ZNRS-a prestale vrijediti odredbe članaka 417, 417.a, 417.b i 417.c ZFPPIPP-a te je stoga stečaj ošasne ostavine uređen i ZNRS-om i ZFPPIPP-om. Tim je izmjenama propisana aktivna uloga ostaviteljnih vjerovnika u odlučivanju o ostavini bez nasljednika, odnosno o

pokretanju stečaja nad ošasnom ostavinom te se istovremeno Republiku Sloveniju rasteretilo odgovornosti za ostaviteljeve dugove.⁶⁵

Ošasna ili kaduktna imovina smatra se ostavinom bez nasljednika, što znači da ostavitelj nema ni zakonskih ni oporučnih nasljednika ili su se svi nasljednici odrekli nasljedstva, odnosno da se nepoznati nasljednici na temelju članka 130. ZNRS-a u roku od godinu dana od objave oglasa nisu prijavili u ostavinski postupak.⁶⁶

Ostavinski sud dužan je prije donošenja rješenja na temelju članka 219. ZNRS-a, kojim se ošasna ostavina uručuje nadležnom državnom tijelu Republike Slovenije, objaviti oglas nepoznatim ostaviteljnim vjerovnicima te obavijestiti Republiku Sloveniju, kao i poznate vjerovnike, o ostavini bez nasljednika, tj. ošasnoj ostavini.⁶⁷ U oglasu, odnosno obavijesti, sud će navesti ostaviteljeve podatke s navedenim poslovnim brojem ostavinskog predmeta, podatke o imovini koja čini ostavinu, podatke o ostaviteljnim dugovanjima te obavijest o tome da se svi ostali podaci mogu dobiti kod suda.⁶⁸ Istovremeno oglasom i obaviješću upozorava, odnosno poziva ostaviteljeve vjerovnike jer će, ukoliko nitko od vjerovnika u roku od šest mjeseci od objave oglasa ili dostave obavijesti ne podnese zahtjev za prijenos ostavine u stečajnu masu, ostaviteljeva imovina prijeći u vlasništvo Republike Slovenije, koja ne odgovara za dugove ostavitelja.⁶⁹

Na temelju članka 412.b. ZNRS-a vjerovnik može zatražiti prijenos ostavine u stečajnu masu pod uvjetom da u roku od šest mjeseci od objave oglasa ili dostave obavijesti podnese taj zahtjev u ostavinskom postupku te u istom roku podnese stečajnom sudu prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad ošasnom ostavinom. Ukoliko vjerovnik podnese prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad ošasnom ostavinom, smatra se da je ostavitelj bio insolventan, a vjerovnik je istovremeno s podnošenjem prijedloga za otvaranje stečaja dužan predujmiti troškove stečajnog postupka i platiti sudsku pristojbu.⁷⁰

Stečajni će sud rješenje kojim je odlučio o pokretanju stečajnog postupka nad ošasnom ostavinom dostaviti ostavinskom sudu i upravitelju koji je imenovan u postupku stečaja.⁷¹ Ostavinski će

58 Čl. 59.b. st. 1. Zakona o stečaju potrošača.

59 Stečajni zakon NN 71/15, 104/17.

60 Čl. 59.b. st. 2. Zakona o stečaju potrošača.

61 Čl. 59.b. st. 3. Zakona o stečaju potrošača.

62 Čl. 59.b. st. 4. Zakona o stečaju potrošača.

63 *Ibid.*

64 Čl. 21. Zakona o stečaju potrošača.

65 Kontarščak, Kristijan-Anton; Kupec, Urška. 2016. *Aktivna vloga upnikov zapušćine brez dedičev po noveli ZD-C*. Pravna praksa. Ljubljana. br. 49–50.

66 Zupančič, Karel; Žnidaršič Skubic, Viktorija. *Op.cit.* (bilj. 53) str. 66.

67 Čl. 142.a. ZNRS.

68 Čl. 142.a. st. 3. i 4. ZNRS.

69 Čl. 142.a. st. 3. i 4. toč. 4. ZNRS.

70 Čl. 417.c. st. 2. i 4. ZFPPIPP.

71 Čl. 417.c. st. 3. ZFPPIPP.

sud nakon primitka rješenja, na temelju odredbe članka 417.c. st. 3. ZFPPIPP-a, morati donijeti rješenje kojim će ošasnu ostavinu prenijeti u stečajnu masu, s time da se stečajna masa u postupku stečaja nad ošasnom ostavinom sastoji od svih stvari i prava kojih je ostavitelj bio vlasnik, odnosno nositelj u trenutku svoje smrti. Stoga se stečajna masa sastoji od sve imovine koja je ostvarena unovčenjem ostaviteljevih stvari i prava, upravljanjem stečajne mase i pobijanjem pravnih radnji ostavitelja.⁷²

Prema navedenom, ostavinski sud dužan je prije donošenja rješenja o prijenosu imovine, tj. ošasne ostavine na Republiku Sloveniju pričekati protek roka od šest mjeseci te ovisno o postupanju vjerovnika odlučiti o nastavku postupka. Ostaviteljevi vjerovnici izgubit će mogućnost naplate ukoliko ne pokrenu stečajni postupak nad ošasnom ostavinom, odnosno ukoliko u šestomjesečnom roku ne poduzmu sve radnje koje su propisane zakonom.⁷³ Člankom 9. ZNRS-a propisano je da ostavina bez nasljednika, tj. ošasna ostavina, ako nije prenesena u stečajnu masu, postaje vlasništvo Republike Slovenije, koja ne odgovara za ostaviteljeve dugove.⁷⁴

Slijedom navedenog, ako vjerovnici ne pokrenu stečajni postupak, ostavinski će sud nakon proteka roka od šest mjeseci donijeti rješenje na temelju članka 219. ZNRS-a kojim će ošasnu ostavinu prenijeti u vlasništvo Republike Slovenije, koja je oslobođena bilo kakve odgovornosti za dugove ostavitelja. Prema svemu navedenom, zakonodavac je prenio odgovornost na vjerovnike jer samo o njihovim radnjama ovisi hoće li se naplatiti iz ostavine ili neće, budući da jedino vjerovnici mogu pokrenuti postupak stečaja nad ošasnom imovinom. Na taj način zakonodavac je zaštitio imovinu Republike Slovenije te oslobodio državu od odgovornosti za ostaviteljeva dugovanja.

4.1. Ograničenje nasljeđivanja radi namirenja potraživanja s osnova primljene socijalne pomoći

Ukoliko umre osoba koja je od države primala socijalnu pomoć, tada se nasljeđivanje po tom ostavitelju ograničava u odnosu na iznos primljene socijalne pomoći, tj. ostavinska se imovina umanjuje za vrijednost isplaćene pomoći ostavitelju, što je uređeno odredbama ZNRS-a. Pomoći se, prema propisima o socijalnoj skrbi, smatra sve što je ostavitelj zbog slabog imovinskog stanja primio od države ili općine, bilo u novcu ili kroz oslobođenje od

72 Čl. 418. st. 3. ZFPPIPP.

73 Borsellino, Filip. *Op. cit.* (bilj. 9) str. 56.

74 Čl. 142.a. st. 1. ZNRS.

plaćanja obveza, uključujući i podmirjenja ostaviteljevih pogrebnih troškova.⁷⁵ Prema navedenom, dio ostaviteljeve imovine koji odgovara vrijednosti primljene socijalne pomoći postaje vlasništvom Republike Slovenije, odnosno općine, ovisno o tome je li pomoć financirana iz državnog ili općinskog proračuna.⁷⁶ Imovina koja je postala vlasništvom Republike Slovenije ili općine rješenjem se uručuje nadležnom tijelu Republike Slovenije ili općine.⁷⁷

Ako se radi o ošasnoj imovini koja postaje vlasništvom Republike Slovenije po ostavitelju koji je primao socijalnu pomoć, nasljeđivanje te imovine također se ograničava, tj. umanjuje za vrijednost primljene pomoći ako je pomoć isplaćena iz općinskog proračuna.⁷⁸

Međutim ako se nasljednici obvežu da će državi, odnosno općini podmiriti vrijednost dane pomoći, tada će sud donijeti odluku kojom nasljednici nasljeđuju cjelokupnu ostavinsku imovinu, a Republika Slovenija, odnosno općina potraživanje prema nasljednicima osigurati će upisom založnog prava na stvarima koje su sastavni dio ostavine.⁷⁹

Potrebno je također naglasiti da se država, kao i općina, može u roku od tri mjeseca od primitka obavijesti o otvaranju nasljedstva odreći prava na povrat dane pomoći ostavitelju ukoliko je nasljednicima i njihovim bračnim drugovima te djeci također potrebna socijalna pomoć ili ukoliko bi imovina koja bi postala vlasništvom države ili općine predstavljala znatno opterećenje ili nerazmjerne troškove za državu ili općinu.⁸⁰

Međutim pravna praksa zauzela je stav da, ukoliko se radi o prezaduženoj ošasnoj ostavini nad kojom je pokrenut stečajni postupak, država ili općina koja ima potraživanja s osnova isplaćene socijalne pomoći prema ostavitelju ima isti položaj kao i ostali ostaviteljevi vjerovnici te je dužna ostvarivati svoje potraživanje putem stečajnog postupka.⁸¹

4.2. Usporedbenopravno uređenje u Republici Hrvatskoj

U Republici Hrvatskoj ne postoji pravni institut stečaja nad ošasnom imovinom koja je prezadužena. Ošasna ostavina jest ostavina koja nema nasljednike jer su se svi nasljednici odrekli nasljedstva

75 Čl. 128. st. 6. i 7. ZNRS.

76 Čl. 128. st. 1. ZNRS.

77 Čl. 128. st. 3. ZNRS.

78 Čl. 128. st. 2. ZNRS.

79 Čl. 128. st. 4. i 5. ZNRS.

80 Čl. 129. ZNRS.

81 Više sudišće v Mariboru. VSM sklep I Cp 948/2017 od 27. 11. 2017. godine. <http://www.sodisce.si/vismb/odlocitve/2015081111414178/> (pistupljeno 3. 12. 2020.).

ili se radi o nepoznatim nasljednicima koji se na temelju članka 127. ZNRH-a u roku od šest mjeseci od objave oglasa kod suda nisu prijavili za nasljedstvo.

Na temelju članka 6. ZNRH-a ošasna imovina prelazi na općine, odnosno gradove koji dobivaju jednak položaj kao i nasljednici, čega se ne mogu odreći. Budući da se općina, odnosno grad, ne može odreći ostavina i stupa u pravni položaj nasljednika, mora odgovarati i za dugove ostavitelja. Ošasna ostavine prelazi *ipso iure* na općinu ili grad, koji postaju univerzalni pravni sljednici ostavitelja te stjecanjem ostavine postaju nositelji njegovih prava i obveza.⁸² Zakonodavac je pokušao zaštititi imovinu općina i gradova na način da predmet ovrhe radi ostvarenja ili osiguranja potraživanja ostaviteljevih vjerovnika u odnosu prema općini ili gradu mogu biti samo stvari ili prava koja su sastavni dio ošasne ostavine.⁸³ Međutim ukoliko su općina ili grad prije podnošenja ovršnog prijedloga otuđili stvar ili pravo koje je bilo sastavni dio ostavine, tada će općina ili grad u ovršnom postupku odgovarati svom svojom imovinom, ali samo do visine vrijednosti stečene ostavinske imovine.⁸⁴

U praksi ostavina najčešće postaje ošasnom kada je ostavitelj imao dugova, odnosno kada je bio prezadužen te zbog toga nasljednici ne žele naslijediti ostavinu, već daju nasljedničke izjave kojima se odriču nasljedstva koje im pripada kako bi izbjegli odgovornost za ostaviteljeve dugove.⁸⁵ Najčešće se radi o dugovanjima spram Republike Hrvatske, tj. centra za socijalnu skrb na osnovi isplaćene minimalne naknade ili usluge smještaja ili boravka. Budući da je na temelju članka 250. stavak 1. Zakona o socijalnoj skrbi⁸⁶ određeno da, ukoliko nastupi smrt korisnika kojem su iz državnog proračuna u cijelosti ili djelomično isplaćeni iznosi za minimalnu naknadu ili usluge smještaja ili boravka, Republika Hrvatska ima pravo od nasljednika potraživati povrat isplaćenih sredstava, ali samo do visine vrijednosti naslijedene imovne. Nasljednici su dužni Republici Hrvatskoj nadoknaditi iznose isplaćenih minimalnih naknada ili usluga smještaja koje je ostavitelj primio, iako sam ostavitelj za života nije imao obvezu nadoknaditi primljeno.⁸⁷ Republika Hrvatska ima pravo od osoba koje su po zakonu dužne uzdržavati korisnika, tj. ostavitelja, a neosnovano ga nisu uzdržavale,

tražiti povrat iznosa isplaćene minimalne naknade i usluge smještaja koje je ostavitelj primio.⁸⁸

Međutim Republika Hrvatska neće podići tužbu radi povrata navedenih iznosa ako bi namirenjem tih potraživanja nasljednici i članovi njihove obitelji ostali bez imovine, odnosno prihoda potrebnih za namirenje osnovnih stambenih i životnih potreba.⁸⁹

Ukoliko se radi o ošasnoj ostavini, tada se neće primjenjivati odredbe članka 250. stavak 1. Zakona o socijalnoj skrbi.⁹⁰ Prema tome, općina ili grad na koji prijeđe vlasništvo ošasne imovine neće odgovarati za potraživanja koja Republika Hrvatska ima na osnovi isplaćene minimalne naknade ostavitelju ili za usluge smještaja ili boravka ostavitelja.

Također je potrebno naglasiti da Republika Hrvatska osigurava povrat iznosa isplaćene minimalne naknade ili usluge smještaja upisom zabilježbe tražbine na nekretninama korisnika.⁹¹ Zabilježba tražbine u korist Republike Hrvatske u zemljišne se knjige upisuje na temelju pravomoćnog rješenja kojim se priznaje pravo korisniku na minimalnu naknadu ili smještaj, s time da se upis može izvršiti samo na onim nekretninama korisnika koje se ne koriste za stanovanje.⁹²

5. NADLEŽNOST ZA PROVOĐENJE POSTUPKA STEČAJA NAD OSTAVINOM I SUDSKA STATISTIKA

Sudovi Republike Slovenije nadležni su za vođenje postupka stečaja nad ostavinom ukoliko je ostavitelj u trenutku smrti imao prebivalište ili boravište u Republici Sloveniji, a ako nije imao ni prebivalište ni boravište u Republici Sloveniji, tada će sudovi Republike Slovenije biti nadležni ako se ostavinska imovina nalazi na području Republike Slovenije.⁹³ Na temelju članaka 51. i 52. ZFPPIPP-a određena je stvarna nadležnost za vođenje postupka zbog insolventnosti, i to nadležnost građanskog odjela okružnog suda, dok je mjesna nadležnost za vođenje postupka stečaja nad ostavinom određena člankom 177. ZNRS-a na koji upućuju odredbe članka 52. ZFPPIPP-a te je stoga mjesno nadležan sud na čijem je području ostavitelj u trenutku smrti imao prebivalište ili boravište. Ukoliko ostavitelj u trenutku smrti nije imao ni prebivalište ni boravište na području Republike Slovenije, tada je mjesno nadležan sud na čijem se području nalazi ostavinska imovina.⁹⁴ Povodom

82 Belaj, Vlado; Gavella, Nikola. *Op. cit.* (bilj. 12) str. 244.–245.

83 Čl. 139. st. 6. ZNRH.

84 Čl. 139. st. 7. ZNRH.

85 Salaj, Štefica. 2001. *Ošasna/ kadukna/ imovina – imovina bez nasljednika*. Hrvatska pravna revija 2001/03. Zagreb. Str. 3.

86 Zakon o socijalnoj skrbi, NN 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20.

87 Belaj, Vlado; Gavella, Nikola. *Op. cit.* (bilj. 12) str. 271.

88 Čl. 250. st. 4. Zakona o socijalnoj skrbi.

89 Čl. 250. st. 3. Zakona o socijalnoj skrbi.

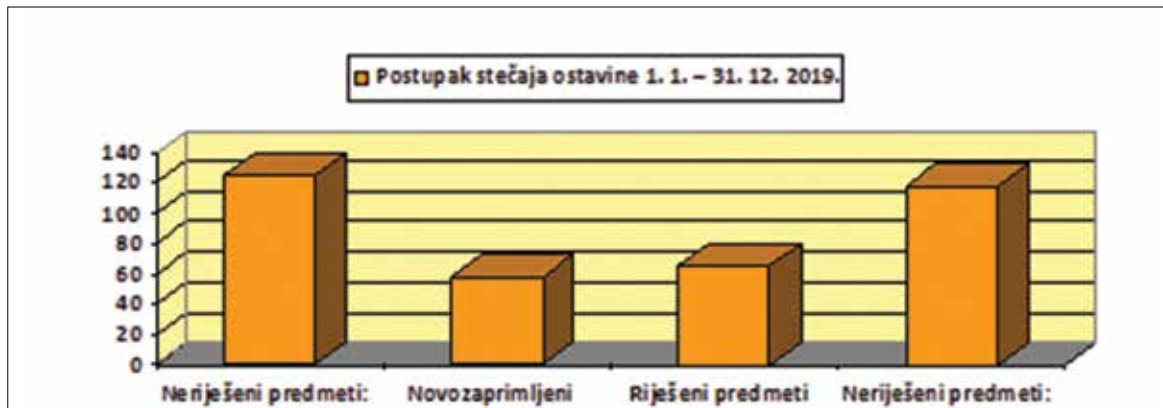
90 Čl. 250. st. 7. Zakona o socijalnoj skrbi.

91 Čl. 248. st. 3. Zakona o socijalnoj skrbi.

92 Čl. 249. Zakona o socijalnoj skrbi.

93 Čl. 414. ZFPPIPP.

94 Čl. 177. st. 2. ZNRS.

žalbe u svim je insolventnim postupcima mjesno nadležan Viši sud u Ljubljani.⁹⁵ Za provodenje postupka stečaja nad ostavinom i odlučivanje nadležan je sudac pojedinac.⁹⁶

Za provodenje postupka stečaja nad ostavinom nadležni su okružni sudovi Republike Slovenije kojih ima 11 na području cijele države, i to u Celju, Kopru, Kranju, Krškou, Ljubljani, Mariboru, Murskoj Soboti, Novoj Gorici, Novom Mestu, Ptuj i Slovenj Gradcu.

Prema podacima sudske statistike Ministarstva pravosuđa Republike Slovenije u prethodno prikazanom grafikonu za područje cijele Republike Slovenije, tj. za sve okružne sudove Republike Slovenije, usporedila sam broj predmeta stečaja ostavine u razdoblju od 1. 1. 2019. do 31. 12. 2019. godine. Broj neriješenih predmeta stečaja ostavine na početku razdoblja bio je 125, dok je novozaprimljenih predmeta, tj. pokrenutih postupaka stečaja ostavine, u navedenom razdoblju bilo 58. Riješenih predmeta, tj. okončanih postupaka stečaja ostavine, u navedenom je razdoblju bilo 66 te je stoga broj neriješenih predmeta na kraju razdo-

blja bio 118.⁹⁷ Iz navedenog proizlazi da je u 2019. godini riješeno više predmeta od broja predmeta koji su bili novozaprimljeni te je smanjen broj neriješenih predmeta iz ranijeg razdoblja, tj. u 2019. godini riješeno je 113,79 % predmeta.

Prema dostupnim statističkim podacima za 2019. godinu, u grafikonu sam prikazala odnos između riješenih predmeta stečaja ostavine, tj. na koji su način riješeni predmeti i kada su okončani postupci stečaja ostavine. Od ukupno 66 riješenih predmeta u 2019. godini, 12 predmeta riješeno je bez raspodjele stečajne mase, 38 predmeta riješeno je raspodjelom stečajne mase, 12 je prijedloga odbačeno, a 4 su povučena.⁹⁸ Prema navedenom, 57,58 % predmeta stečaja ostavine riješeno je raspodjelom stečajne mase, tj. vjerovnici su razmjerno namireni iz imovine ostavitelja, dok je 12 predmeta stečaja ostavine, što predstavlja 18,18 % predmeta u odnosu na sve riješene predmete u 2019. godini, okončano bez raspodjele stečajne mase jer se radilo o imovini neznatne vrijednosti koja nije bila dostatna ni za pokriće samih troškova postupka.

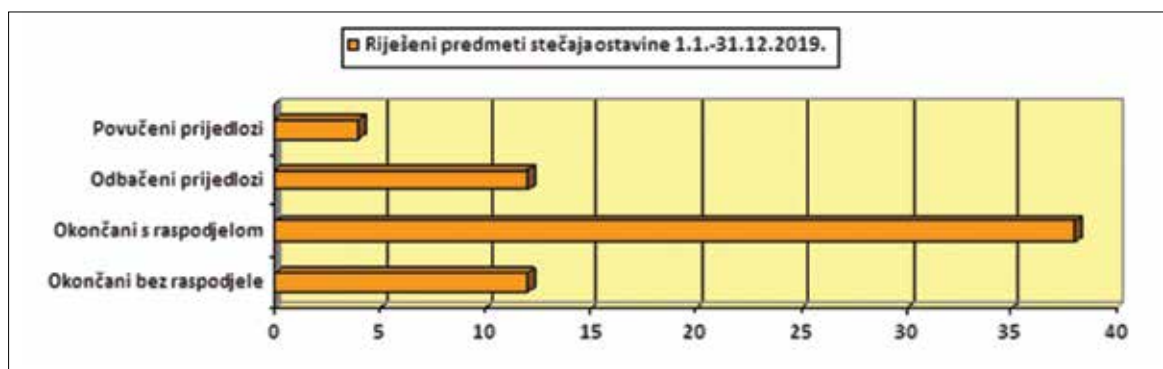
Ukoliko ovlašten i predlagatelj uz prijedlog za po-

95 Čl. 52. st. 4. ZFPPIPP.

96 Čl. 53. ZFPPIPP.

97 Ministarstvo pravosuđa Republike Slovenije. Sodna statistika 2019. Str. 171. <https://podatki.gov.si/dataset/sodna-statistika-bilten> (pristupljeno 26.12.2020.).

98 *Ibid.* str. 97.

kretanje postupka stečaja nad ostavinom ne predjmi troškove potrebne za vođenje postupka ili ukoliko prijedlog za pokretanje postupka ne sadrži sve što je zakonom propisano, tada će sud naložiti predlagatelju da u roku od 15 dana otkloni nedostatke, odnosno uplati predjmu. U suprotnom će sud odbaciti prijedlog.⁹⁹ U 2019. godini odbačeno je 12 prijedloga, što predstavlja 18,18 % svih okončanih predmeta u navedenoj godini.

Na temelju članka 232. stavak 6. ZFPPIPP-a, prijedlog za pokretanje stečajnog postupka može se povući najkasnije do donošenja rješenja o otvaranju postupka stečaja nad ostavinom, što je prema statističkim podacima učinjeno u 4 predmeta u 2019. godini. U odnosu na sve riješene predmete u 2019. godini, to predstavlja 6.06 % predmeta, s time da su u 2019. godini svi postupci stečaja ostavine pokrenuti na prijedlog ostaviteljevih vjerovnika.¹⁰⁰ Stoga zaključujem da su vjerovnici zainteresirani za pokretanje stečajnih postupaka nad ostavinom jer se na taj način lakše te srazmjerno i istovremeno mogu naplatiti iz stečajne mase, odnosno imovine ostavitelja. Također, vjerovnici pokretanjem stečaja nad ostavinom osiguravaju svoju naplatu iz ostavine kada se radi o ošasnoj ostavini jer u slučaju propuštanja pokretanja stečajnog postupka ostavina prelazi u vlasništvo Republike Slovenije te vjerovnici gube pravo na naplatu budući da Republika Slovenija ne odgovara za dugove ostavitelja.

6. ODGOVORNOST NASLJEDNIKA I STEČAJ NAD OSTAVINOM U OSTALIM DRŽAVAMA EUROPSKE UNIJE

U državama članicama Europske unije odgovornost nasljednika za obveze ostavitelja različito je uređena. Prema nekim nacionalnim pravima nasljednici ne odgovaraju za dugove, već se oni namiruju iz ostavine te se preostala ostavina dijeli na nasljednike tek nakon što se namire svi dugovi (Cipar).¹⁰¹ U drugim državama članicama nasljednici odgovaraju za dugove svom svojom imovinom, ali samo do visine naslijeđene imovine, dok u nekim pravnim sustavima država članica pravi nasljednici odgovaraju neograničeno čak i ako iznos dugovanja premašuje vrijednost naslijeđene imovine (Italija).¹⁰² Tako u Francuskoj nasljednici

koji su se bezuvjetno prihvatili nasljedstva neograničeno odgovaraju za ostaviteljeve dugove.¹⁰³ Međutim u nekim državama članicama nasljednici odgovaraju samo do vrijednosti ostavine, odnosno samo naslijeđenom imovinom ukoliko je sastavljen popis ostavinske imovine (Austrija, Portugal).^{104,105}

Uz Republiku Sloveniju, i neki drugi pravni sustavi država članica Europske unije prihvatili su institut stečaja prezadužene ostavine, odnosno provode postupak stečaja nad ostavinom kada je ostavinska imovina prezadužena.

U Njemačkoj je već 1999. godine uveden stečaj nad prezaduženom ostavinom, i to Zakonom o insolventnosti¹⁰⁶, te je uređen člancima 315. do 331. navedenog zakona. Pretpostavka za pokretanje stečaja nad ostavinom jest prezaduženost ostavitelja, što znači da vrijednost ostavine nije dovoljna za nadoknadu svih ostaviteljevih dugova. Sam postupak ne može se pokrenuti po službenoj dužnosti, već se pokreće na prijedlog bilo koje od navedenih osoba, i to nasljednika, vjerovnika, skrbnika ostavine, upravitelja ostavine ili izvršitelja oporuke. Pokretanjem stečaja nad ostavinom nasljednici ograničavaju svoju odgovornost za ostaviteljeve dugove.¹⁰⁷

U Estoniji nasljednik odgovara za obveze ostavitelja samo do visine vrijednosti naslijeđene imovine ukoliko je sastavljen popis imovine.¹⁰⁸ Na temelju članka 130. stavak 3. Zakona o nasljeđivanju Estonije¹⁰⁹, ako vrijednost ostavinske imovine nije dovoljna za podmirivanje svih dugovanja, tada je nasljednik dužan podmiriti obveze ostavitelja iz vlastite imovine, osim ako je sastavljen popis ostavinske imovine i ako je nasljednik poduzeo sve zakonom predviđene radnje ili ako je proglašen stečaj nad ostavinom. Postupak stečaja ostavine uređen je Stečajnim zakonom Estonije¹¹⁰ kojim je u članku 9. stavak 2. određeno da u slučaju smrti

103 https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-fr-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).

104 https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-at-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).

105 https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-pt-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).

106 Insolvenzordnung od 05.10.1994. (BGBl. I S. 2866), stupio na snagu 19.10.1994 bzw. 01.01.1999, izmjene i dopune od 23.06.2017 (BGBl. I S. 1693) m.W.v. 03.01.2018. Prijevod na hrvatski jezik je Zakon o insolventnosti.

107 https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-si-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).

108 https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-ee-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).

109 Law of Succession Act, RT I 2008, 7, 52 od 01.01.2009. s izmjenama i dopunama RT I 2010, 38, 231 od 1. 7. 2010. Prijevod na hrvatski jezik je Zakon o nasljeđivanju. <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/506112013007/consolide> (pristupljeno 29. 12. 2020.).

110 Bankruptcy Act, RT I 2003, 17, 95 od 01.01.2004. s izmjenama i dopunama RT I 2009, 68, 463 od 1. 1. 2010. Prijevod na hrvatski jezik je Stečajni zakon. <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/511072014018/consolide> (pristupljeno 29. 12. 2020.).

99 Čl. 233. st. 3. i 5. ZFPPIPP.

100 Ministarstvo pravosuđa Republike Slovenije. *Op.cit.* (bilj. 97), str. 98.

101 https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-cy-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).

102 https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-it-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).

dužnika zahtjev za pokretanje stečajnog postupka nad ostavinom uz vjerovnika može podnijeti i nasljednik, izvršitelj oporuke ili upravitelj ostavine te se u tim slučajevima na odgovarajući način primjenjuju odredbe zakona koje se odnose na zahtjev dužnika.

U Švedskoj nasljednici ne odgovaraju za dugove ostavitelja jer imovina i dugovi ostavitelja nakon njegove smrti prelaze u ostavinu koja predstavlja samostalnu pravnu osobu. Ostavina kao samostalna pravna osoba nositelj je prava i obveza. Ukoliko vrijednost ostavinske imovine nije dostatna za podmirenje svih dugova ostavitelja, tada imovina prelazi u stečajnu masu te se provodi stečaj nad ostavinom.¹¹¹ U slučaju kada se provodi postupak stečaja nad ostavinom neće doći do raspodjele nasljedstva među nasljednicima.

7. ZAKLJUČAK

Nasljednici se u Sloveniji, kao i Hrvatskoj, u slučajevima kada je ostavina prezadužena u pravilu odriču nasljedstva kako ne bi odgovarali za dugove ostavitelja. Ukoliko se nasljednici ipak prihvate nasljedstva, tada odgovaraju za ostaviteljeve dugove samo do visine vrijednosti naslijedene imovine, ali cjelokupnom svojom imovinom. Slijedom zakonskih okvira, ukoliko se svi nasljednici odreknu nasljedstva, tada se radi o ostavini bez nasljednika koja postaje ošasnom i prelazi u vlasništvo države te za dugove ostavitelja odgovara država.

Vjerovnici ostavitelja u neravnopravnom su položaju jer prema nasljednom pravu nasljednici odgovaraju za dugove ostavitelja cijelom svojom imovinom, ali do visine vrijednosti naslijedenog, što dovodi do toga da se namiruju samo oni vjerovnici koji prvi zatraže ispunjenje obaveze. Nasljednik je dužan namiriti potraživanje svakog ostaviteljeva vjerovnika koji to od njega traži sve do trenutka kada je visina podmirenog ostaviteljeva dugovanja dosegla vrijednost naslijedene imovine. Slijedom toga namiruju se samo neki vjerovnici, i to u cijelosti, dok ostali vjerovnici ne mogu namiriti ni dio svojih potraživanja.

Kako bi vjerovnici bili u ravnopravnom položaju te se razmjerno i istovremeno namirili iz ostavinske imovine, Republika Slovenija uvela je institut stečaja nad ostavinom. Stečajni postupak nad ostavinom može se provoditi po svakoj umrloj fizičkoj osobi koja je bila prezadužena. Za provođenje stečajnog postupka nad ostavinom nadležan je

Okružni sud Republike Slovenije, ali samo ukoliko je ostavitelj u trenutku smrti imao prebivalište ili boravište u Republici Sloveniji ili ako se njegova imovina nalazila na području Republike Slovenije.

Stečajni postupak nad prezaduženom ostavinom može pokrenuti svaki vjerovnik koji dokaže da ima dospeljelo potraživanje prema ostavitelju. Vjerovnik će najčešće predložiti pokretanje stečajnog postupka nad ostavinom kada potraživanja vjerovnika premašuju vrijednost ostavinske imovine. Svrha provođenja stečajnog postupka nad prezaduženom ostavinom jest to da se svi vjerovnici namire u jednakim dijelovima, odnosno razmjerno. Ukoliko se ne provodi postupak stečaja nad prezaduženom ostavinom, postoji opasnost da će se namiriti samo oni vjerovnici koji prvi zatraže namirenje iz ostavinske imovine.

Nasljednici koji se prihvate nasljedstva po ostavitelju koji je ostavio dugove odgovaraju cijelom svojom imovinom za ostaviteljeva dugovanja, ali samo do visine vrijednosti naslijedene imovine. Ukoliko je pokrenut stečajni postupak nad prezaduženom ostavinom nakon završetka ostavinskog postupka, tada u stečajnu masu ulazi potraživanje do nasljednika koji se prihvatio nasljedstva, i to u visini naslijedene imovine. U tom slučaju nasljednik će biti dužan u stečajnu masu vratiti, odnosno uplatiti iznos vrijednosti naslijedene imovine te neće izravno podmirivati potraživanja vjerovnika. Ako je stečajni postupak nad prezaduženom ostavinom pokrenut prije završetka ostavinskog postupka, tada u ostavinsku masu ulazi samo imovina ostavitelja, i to odvajanjem ostavine. Cilj uvođenja stečajnog postupka nad prezaduženom ostavinom u Republici Sloveniji bio je da se ostaviteljevi vjerovnici namire istovremeno i u jednakim dijelovima, što znači da se jednako postupa prema svim vjerovnicima.

Istovremeno je uveden i pravni institut stečaja nad ošasnom ostavinom koji su dužni pokrenuti isključivo vjerovnici ostavitelja, i to u roku od šest mjeseci od objave oglasa vjerovnicima o postojanju ošasne ostavine. Ukoliko vjerovnici ne pokrenu stečajni postupak nad ošasnom ostavinom, odnosno ne zatraže unos ostavine u stečajnu masu, tada ostavina prelazi u vlasništvo Republike Slovenije koja ne odgovara za dugove ostavitelja.

Slijedom navedenog, stečajni postupak nad ostavinom štiti vjerovnike kako bi se mogli razmjerno i istovremeno naplatiti iz ostavinske imovine, a također omogućava nasljednicima da ne odgovaraju svom svojom imovinom, već samo naslijedenom, i to odvajanjem ostavine u stečajnu masu. Zakonodavac je uvođenjem stečaja nad ošasnom ostavi-

¹¹¹ https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-se-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).

nom prenio svu odgovornost za naplatu na vjerovnike i oslobodio Republiku Sloveniju odgovornosti za dugove ostavitelja te time rasteretio državni proračun.

U Republici Hrvatskoj stečajni postupak nad prezaduženom ostavinom ili ošasnom ostavinom kao takav nije ureden postojećim pravnim propisima. Stoga bi se *de lege ferenda* trebala uzeti u obzir mogućnost uvođenja navedenih pravnih instituta i u hrvatski pravni sustav jer je stečaj nad prezaduženom ostavinom najprikladniji način zaštite i

osiguravanja jednakog položaja ostaviteljevih vjerovnika, a posredno i nasljednika. Implementacija stečaja nad ošasnom ostavinom u hrvatsko pravo spriječila bi opterećenje općinskih, odnosno gradskih proračuna jer bi se navedenim pravnim institutom omogućilo da se općine ili gradovi oslobode odgovornosti za ostaviteljeve dugove, a time bi se posredno rasteretili općinski ili gradski proračuni. Zbog svega je navedenog stečaj nad prezaduženom ostavinom prijedlog *de lege ferenda* s ciljem unapređivanja i usavršavanja hrvatskog prava.

BANKRUPTCY OF INSOLVENT ESTATE UNDER SLOVENIAN LAW

Summary

Due to the increasing over-indebtedness of citizens and after their death also their property, the heirs, in order not to be liable for the debts of the decedent, renounce the inheritance. If the heirs still accept the inheritance, they are liable for the decedent's debts with all their property up to the value of the inherited property. The heir is obliged to settle the claim of each creditor of the decedent who demands it from him until the amount of the settled debt of the decedent reaches the value of the inherited property, which leads to the settlement of those creditors who first demand fulfillment of the obligation. Due to the unequal position of the decedent's creditors according to the provisions of inheritance law, the legislator of the Republic of Slovenia introduced the institute of bankruptcy over the insolvent estate, according to which all creditors are settled from the bankruptcy estate simultaneously and in equal parts, that is to say, proportionally. A new institute of bankruptcy of an estate without heirs was introduced, initiated exclusively by the testator's creditors, and the Republic of Slovenia was completely released from liability for the testator's debts if the decedent's estate became its property.

Keywords: *bankruptcy, decedent's estate, insolvent estate, creditors, heirs, bankruptcy proceedings.*

IZVORI

KNJIGE I ČLANCI

- Balažić, Vladimir. 2013. *Vpliv stečajnega postopka na pravdni postopek*. Odvetnik. Revija Odvetniške zbornice Slovenije. Ljubljana. br. 59.
- Belaj, Vlado; Gavella, Nikola. 2008. *Nasljedno pravo*. Narodne novine. Zagreb.
- Kačer, Hrvoje; Radolović, Aldo; Slakoper, Zvonimir. 2006. *Zakon o obveznim odnosima s komentarom*. Poslovni. zbornik. Zagreb.
- Klarić, Petar; Vedriš, Martin. 2008. *Gradansko pravo*. Narodne novine. Zagreb.
- Kontarščak, Kristijan-Anton; Kupec, Urška. 2016. *Aktivna vloga upnikov zapuščine brez dedičev po noveli ZD-C*. Pravna praksa. Ljubljana. br. 49–50.
- Kontrec, Damir; Matko-Ruždjak Jožica; Sessa Đuro. 2015. *Zakon o nasljeđivanju s komentarima, poveznicama, sudskom praksom, priložima,*

primjerima i abecednim kazalom pojmova. Organizator. Zagreb.

- Salaj, Štefica. 2001. *Ošasna/ kadukna/ imovina – imovina bez nasljednika*. Hrvatska pravna revija 2001/03. Zagreb.
- Zupančič, Karel; Žnidaršič Skubic, Viktorija. 2009. *Dedno pravo*. Uradni list. Ljubljana.

PRAVNI AKTI

- Insolvenzordnung od 05.10.1994. (BGBl. I S. 2866), stupio na snagu 19.10.1994 bzw. 01.01.1999, izmjene i dopune od 23.06.2017 (BGBl. I S. 1693) m.W.v. 3. 1. 2018.
- Stečajni zakon, NN 71/15, 104/17.
- Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, Službeni list RS, br. 13/14 – službeno pročišćeni tekst, 10/15 – popr., 27/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – odl. US, 63/16 – ZD-C, 54/18 – odl. US, 69/19 – odl. US, 74/20 – odl. US i 85/20 – odl. US.

- Zakon o dedovanju, Službeni list SRS, br. 15/76, 23/78, Službeni list RS, br. 13/94 – ZN, 40/94 – odl. US, 117/00 – odl. US, 67/01, 83/01 – OZ, 73/04 – ZN-C, 31/13 – odl. US i 63/16.
- Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dedovanju – ZD-C, Službeni list RS, br. 63/16.
- Zakon o nasljeđivanju NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15, 14/19.
- Zakona o obveznim odnosima, NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18.
- Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, Službeni list RS, br. 67/93, 25/97 – ZJSRS, 39/97, 1/99–ZNIDC, 52/99, 42/02 – ZDR, 58/03 – ZZK-1 i 126/07 – ZFPPIPP.
- Zakon o socialnoj skrbi, NN 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20.
- Zakon o stečaju potrošača NN 100/15, 67/18.

SUDSKA PRAKSA

- Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Sodba II lps 564/2004 od 17.01.2007. godine. <http://www.sodisce.si/vsrs/odlocitve/10673/> (pristupljeno 3. 12. 2020.).
- Višje sodišče v Ljubljani. VSL sklep Cst 519/2014 od 18.11.2014. godine. <http://sodisce.si/vislj/odlocitve/2015081111385770/> (pristupljeno 3. 12. 2020.).
- Višje sodišče v Mariboru. VSM sklep I Cp 948/2017 od 27.11.2017. godine. <http://www.sodisce.si/vismb/odlocitve/2015081111414178/> (pristupljeno 3. 12. 2020.).

MREŽNI IZVORI

- Baran, Nevenka; Hrastinski Jurčec, Ljiljana; Marković, Nevenka. 2019. *Stečaj potrošača*. Pravosudna akademija. Zagreb. <http://pak.hr/cke/obrazovni%20materijali/Stec%CC%8Caj%20potros%CC%8Cac%CC%8Ca.pdf> (pristupljeno 18. 12. 2020.).
- Bodul, Dejan. 2020. *O proširivanju nadležnosti javnih bilježnika: novo reguliranje položaja prezadužene ostavine*. Informator. Zagreb. <https://informator.hr/strucni-clanci/o-prosirivanju-nadleznosti-javnih-biljeznika-novo-reguliranje-polozaja-prezaduzene-ostavine> (pristupljeno 12. 12. 2020.).
- Borsellino, Filip. 2018. *Prezadložena zapuščina in stečaj zapušćine*. Ljubljana. <https://repositorij.uni-lj.si/Dokument.php?id=109998&lang=slv> (pristupljeno 15. 12. 2020.).

- Horvat Pogorelec, Mirjana. 2016. *Zadolžena zapušćina*. Maribor. <https://dk.um.si/Dokument.php?id=107671> (pristupljeno 10. 12. 2020.).
- Kunšek, Mojca. 2013. *Po noveli ZFPPIPP-E tudi spremembe pri obravnavi stečaja zapušćine*. FinD-INFO. <https://www.findinfo.si/medijsko-sredisce/v-srediscu/100928> (pristupljeno 1. 12. 2020.).
- Ministarstvo pravosuda Republike Slovenije, Sodna statistika 2019. <https://podatki.gov.si/dataset/sodna-statistika-bilten> (pristupljeno 26. 12. 2020.).
- Žnidaršič Skubic, Viktorija. 2017. *Problematika zadolžene zapušćine - separatio bonorum*. Ius info. <https://www.iusinfo.si/medijsko-sredisce/dnevne-novice/202878> (pristupljeno 20. 12. 2020.).
- https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-cy-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).
- https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-it-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).
- https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-fr-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).
- https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-at-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).
- https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-pt-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).
- https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-ee-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).
- https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-si-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 5. 1. 2021.).
- Law of Succession Act, RT I 2008, 7, 52 od 01.01.2009. s izmjenama i dopunama RT I 2010, 38, 231 od 01.07.2010. <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/506112013007/consolide> (pristupljeno 29. 12. 2020.).
- Bankruptcy Act, RT I 2003, 17, 95 od 01.01.2004. s izmjenama i dopunama RT I 2009, 68, 463 od 1. 1. 2010. <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/511072014018/consolide> (pristupljeno 29. 12. 2020.).
- https://e-justice.europa.eu/content_general_information-166-se-hr.do?member=1#toc_8 (pristupljeno 29. 12. 2020.).